

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2019 DO 2023
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2020 DO 2024

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Bliski Wschód w ogniu konfliktów – od kampanii mezopotamskiej do wojny w Syrii		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru		
Rok/semestr		Rok II i III, semestr letni		
Dyscyplina		interdyscyplinarny		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Krzysztof Mroczkowski, prof. UR		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		Dr hab. Krzysztof Mroczkowski, prof. UR		
Wymagania wstępne		Podstawowa wiedzę z zakresu międzynarodowych stosunków politycznych szczególnie w ujęciu historycznym. Podstawowa wiedza historyczna na temat dziejów powszechnych XX w.		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Ekspansja polityczna prowadzona przez Wielką Brytanie i jej polityka zagraniczna względem Bliskiego Wschodu zdeterminowana jest licznymi uwarunkowanymi wewnętrznymi i zewnętrznymi. Jej prowadzenie było podporządkowane dążeniu do osiągnięcia konkretnych celów ponadregionalnych i ochronie własnych interesów przy użyciu odpowiednio dobieranych do tego środków, będących w dyspozycji Londynu na przestrzeni XX w. Moduł kształcenia obejmuje treści oscylujące wokół tematyki kolonialnej i postkolonialnej. Skupia się on tematycznie na zagadnieniach związanych z konfliktami na obszarze Bliskiego Wschodu wynikłymi z działań zbrojnych, politycznych i kulturowych Wielkiej Brytanii jako dominanty w omawianym regionie we wieku XX.</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			

1	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu kultury krajów regionu bliskowschodniego wraz z możliwością kompletności perspektywy poznawczej i zachodzących zależności. Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji politycznych na przestrzeni XX w. oraz pogłębioną w odniesieniu do organizacji i instytucji biorących udział we współpracy międzynarodowej w regionie Bliskiego Wschodu w kontekście udziału w nich Wielkiej Brytanii. Ma pogłębioną wiedzę o relacjach między organizacjami i instytucjami biorącymi udział w polityce zagranicznej państwa oraz podmiotami i uczestnikami stosunków międzynarodowych w regionie bliskowschodnim;	P8S-WG/1 P8S-WG/2 P8S-WK/1 P8S-WG/4	w., ćw.	kryterium formalne to obecność na zajęciach; kryterium merytoryczne to: przygotowanie obowiązkowej prezentacji by uzyskać ocenę 3.0 (dst) przygotowanie projektu w formie eseju - ocena 4.0 (db) do 5.0 (bdb)
2	Metodologię badań naukowych w dyscyplinie historia	P8S-WG/3	w., ćw.	
Umiejętności Lp.	Potrafi			
1	Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać współczesne zjawiska w stosunkach międzynarodowych oraz wzajemne relacje między tymi zjawiskami w kontekście wydarzeń historycznych na tle fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk na arenie międzynarodowej oraz potrafi formułować własne opinie i krytycznie dobierać dane i metody analiz.	P8S-WK/1 P8S-UO P8S-UU/2 P8S-UK/3 P8S-UK/4 P8S-UK/5	w., ćw.	kryterium formalne to obecność na zajęciach; kryterium merytoryczne to: przygotowanie obowiązkowej prezentacji by uzyskać ocenę 3.0 (dst) przygotowanie projektu w formie eseju - ocena 4.0 (db) do 5.0 (bdb)

Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do			
1	Rozumienia konieczność pogłębiania i aktualizowania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów . Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę, a także poszerzać umiejętności oraz kompetencje wykorzystując w tym celu dorobek wielu dyscyplin zainteresowanych stosunkami międzynarodowymi.	P8S-UW/1 P8S-UW/2 P8S-UK/1 P8S-UU/1 P8S-KK/1 P8S-KK/3	w., ćw.	kryterium formalne to obecność na zajęciach; kryterium merytoryczne to: przygotowanie obowiązkowej prezentacji by uzyskać ocenę 3.0 (dst) przygotowanie projektu w formie eseju - ocena 4.0 (db) do 5.0 (bdb)
2	Potrafi inicjować działania na rzecz interesu publicznego	P8S-KO/2	w., ćw.	

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
IV i VI	5	10	—	—	—	0

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów, praca w grupach (dyskusja), metody kształcenia na odległość

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wykład / Konwersatorium:

- Podziały polityczne przestrzeni bliskowschodniej i ich zmienność (od I poł. XIX w. do 1914 r.) w kontekście budowania przez Wielką Brytanię stref kontroli i odpowiedzialności.
- Od stref odpowiedzialności do bezpośredniej kontroli – Wielka Wojna na Bliskim Wschodzie.
- Mandaty Ligi Narodów – mechanizm pośredniej obecności politycznej.
- Pax Britannica – sterowanie konfliktami wewnętrznymi.
- Misja kulturowa Wielkiej Brytanii na Bliskim Wschodzie w praktyce – plan Geddesa oraz Towarzystwo Pro-Jerozolimskie.

2. Ćwiczenia / laboratoria / inne:

- Rebelie i powstania antybrytyjskie - Mezopotamia/Królestwo Iraku.

- Rebelie i powstania antybrytyjskie - Mandat Palestyny.
- Operacja Sabine.
- Likwidacja Mandatu Palestyny.
- Wojna o niepodległość Izraela.
- Brytyjski Bliski Wschód po zakończeniu II wojny światowej w cieniu rywalizacji brytyjsko-amerykańskiej.
- Kryzys Sueski.
- Aden i Jemen.
- „Oficjalna nieobecność” - Sułtanat Omanu i Muskatu.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Aktywny udział w zajęciach - ocena będzie wynikać z uczestnictwa w ćwiczeniach; o stopniu z ćwiczeń będą decydować dwa kryteria – formalne i merytoryczne;

kryterium formalne to obecność na zajęciach;

kryterium merytoryczne to dobre przygotowanie i udział w dyskusji;

Na ocenę 3.0 wymagane jest przygotowanie obowiązkowej prezentacji plus esej zawierający wszystkie elementy merytoryczne wybranego tematu zajęć.

Na ocenę 4.0 (db) przygotowanie projektu w formie rozszerzonego eseju wraz z aparatem naukowym.

Na ocenę do 5.0 (bdb) przygotowanie projektu w formie rozszerzonego eseju wraz z aparatem naukowym i tezami oraz postulatami badawczymi.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	0
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	J. Zdanowski, Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku, Ossolineum, Wrocław 2010. F. Halliday, Bliski Wschód w stosunkach międzynarodowych, Kraków 2009. G. Corm, Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1936-2003, Dialog, Warszawa 2003.
------------------------	---

	<p>B. Lewis, Muzułmański Bliski Wschód. Narody i cywilizacje, Marabut, Gdańsk 2003.</p> <p>N. Ferguson, Imperium. Jak Wielka Brytania zbudowała nowoczesny świat, Warszawa 2007.</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p>	<p>R. Chałackiewicz, Zjednoczone Emiraty Arabskie. Historia, kraj i ludzie, AH im. A. Gięsztor, Pułtusk-Warszawa 2011.</p> <p>B. Wróblewski, Jordania, Trio, Warszawa 2011.</p> <p>K. Gebert, Miejsce pod słońcem. Wojny Izraela, Prószyński i S-ka, Warszawa 2008.</p> <p>M. Dziekan, Historia Iraku, Dialog, Warszawa, wyd. 2: 2007.</p> <p>I. Pappe, Współczesny Bliski Wschód, Warszawa 2013</p> <p>S.Z. Freiburger, Dawn over Suez: The rise of American power in the Middle East, 1953-1957, Chicago 1992.</p> <p>W. Truchanowski, Anthony Eden , Warszawa 1979.</p> <p>K. Kubiak, Suez 1956, AJ Press, 2006.</p> <p>R. Marcinek, Kanał Sueski, Bellona 2017.</p> <p>K. Mroczkowski, „Tworzenie lokalnych struktur wojskowych jako brytyjski mechanizm kontroli nad państwami regionu Zatoki Perskiej w latach 60. XX w”. [w:] „UR Journal of Humanities and Social Sciences”, Rzeszów 2018.</p> <p>K. Mroczkowski, Polityka niespójności – brytyjskie plany militarno-polityczne względem Bliskiego Wschodu w 1956 r. [w:] „UR Journal of Humanities and Social Sciences”, Rzeszów 2018</p> <p>K. Mroczkowski, Ostatni krzyżowcy – brytyjskie działania militarne w sandzaku Jerozolimy w 1917 r. i ich wybrane aspekty propagandowe [w:] „UR Journal of Humanities and Social Sciences”, Rzeszów 2020.</p>

J.Modrzejewska-Leśniewska, Bliskowschodni dylemat 1947-2000, w: A.Bartnicki, Zarys dziejów Afryki i Azji. Historia konfliktów 1869-2000, Warszawa 2000.

J. Modrzejewska–Leśniewska: Konflikt sueski. 1956 [w:] A. Bartnicki [red.]: Zarys Dziejów Afryki i Azji. Historia konfliktów 1869–2000. Warszawa 2002